

Pressmeddelande
Stockholm 19 november 2024

EDELSTAM
FOUNDATION
THE EDELSTAM PRIZE

Dawit Isaak tilldelades Edelstampriset under en ceremoni i Stockholm

Edelstampriset 2024 delades ut i kväll under en högtidlig och rörande ceremoni på Ridarhuset i Stockholm. Pristagaren, Dawit Isaak, en svensk-eritreansk journalist och världens mest långvariga godtyckligt frihetsberövade journalist, uppmärksammades för sitt exceptionella mod i att stå upp för yttrandefriheten och mänskliga rättigheter.

Foto: Arne Hyckenberg / The Edelstam Foundation

Ceremoni för utdelning av Edelstampriset

Prisceremonin fäste uppmärksamhet på Dawit Isaaks mer än 23 år långa frihetsberövande utan rättegång. Edelstamprisjuryns ordförande **Caroline Edelstam** presenterade juryns motivering och betonade Dawit Isaaks motståndskraft och engagemang för yttrandefriheten och principerna om mänskliga rättigheter och demokrati.

Eftersom Isaak fortfarande sitter fängslad och inte kunde närvara, tog hans dotter **Betlehem Isaak** emot priset på Isaaks vägnar: ett diplom och ett konstverk av den bidragande svenske konstnären Henry Unger. Med andra familjemedlemmar närvarande höll Betlehem Isaak ett

hjärtevärmade tal om sin fars liv före fängslandet, hans arbete, hans mod och tog upp situationen för de många journalister som sitter fängslade i världen.

Under ceremonin bidrog kören *John Erik Elebys Kammarkör* till att skapa en inkluderande och varm atmosfär.

Ceremonin modererades av den svenska journalisten **Ulrika Nilsson**. Bland talarna fanns bland andra **Yirgalem Fisseha**, en eritreansk poet, författare och journalist och före detta fånge som satt fängslad i sex år utan åtal. Hon delade med sig av sin personliga erfarenhet av att sitta fängslad i Eritrea. **Lise Bergh**, vice ordförande i stiftelsen Harald Edelstam, berättade om kriterierna för priset. Ambassadör Harald Edelstams barnbarnsbarn berättade om Edelstams viktiga gärningar i det naziokuperade Norge under andra världskriget och under och efter statskuppen i Chile år 1973, då han räddade mer än tusen liv.

Andra deltagare i ceremonin, som deltog digitalt, var internationellt framstående experter, såsom **domaren Shirin Ebadi**, medlem av Edelstamprisets jury och mottagare av Nobels fredspris 2003, **Dr. Philippe Sands**, människorättsjurist och expert på internationell rätt, **Thibaut Bruttin**, generaldirektör för Reportrar utan gränser (RSF), **Dr. Mohamed Abdelsalam Babiker**, FN:s särskilde rapportör om situationen för de mänskliga rättigheterna i Eritrea, och **Burhan Sönmez**, ordförande för PEN International.

Ljusmanifestation

Att **manifestationen genomfördes eftersom detta datum, den 19e november, är viktigt** på grund av att Dawit Isaak för 19 år sedan, på samma datum, oväntat släpptes ur fängelset efter att ha suttit godtyckligt fängslad i fyra år. Två dagar senare greps han på nytt när han sökte läkarvård. Han har hållits fängslad utan möjlighet till kontakt med omvärlden sedan dess.

Alla deltagare deltog i en **ljusmanifestation** och tände ljus i Ridarhusets trädgård i centrala Stockholm, med utsikt mot riksdagen och Stockholms stadshus, för att kräva Dawit Isaaks omedelbara frigivning.

Ett stödjande samfund

Vid ceremonin deltog ett stort antal representanter från det nationella och internationella samhället och civilsamhället; representanter för den diplomatiska kåren stationerad i Sverige, ledare för nationella och internationella NGO:s som arbetar med mänskliga rättigheter och yttrandefrihet, representanter för den svenska regeringen, människorättsförsvarare och aktivister, anhöriga till andra svenska politiska fångar, tidigare olagligt frihetsberövade fångar, medlemmar av stiftelsen Harald Edelstams styrelse, representanter för journalistkåren, tillsammans med partners och vänner till stiftelsen Harald Edelstam.

Seminarium om globalt ansvar och ansvarsutkrävande

Som en del av Edelstamprisets evenemang kommer ett seminarium med rubriken ”Om Globalt Ansvar och Ansvarsutkrävande” att äga rum onsdagen den 20e november 2024. Samtalet kommer att modereras av **Elisabeth Löfgren**, ordförande för Free Dawit, och samla framstående paneldeltagare för att diskutera angelägna frågor om mänskliga rättigheter.

Paneldeltagare är **Yirgalem Fisseha**, eritreansk journalist och tidigare fånge, fängslad i sex år utan åtal; **Maja Åberg**, expert på mänskliga rättigheter, Amnesty International Sverige; **Esaias Isaak**, bror till Dawit Isaak; **Björn Tunbäck**, styrelseledamot, Reportrar utan gränser Sverige; **Karin Olsson**, biträdande chefredaktör, Expressen.

Seminarier kommer att hållas på engelska och syftar till att utforska hur det globala samfundet kan upprätthålla ansvar för brott mot mänskliga rättigheter.

Pressmaterial

För pressmaterial på flera språk, inklusive foton från ceremonin, besök vårt internationella pressrum, <https://www.edelstam.org/international-press-room/> eller kontakta oss via press@edelstamprize.org

Edelstampriset

Edelstampriset (The Edelstam Prize) är ett Sverige-baserat, internationellt monetärt pris som delas ut av Stiftelsen Harald Edelstam. Edelstampriset delas ut för exceptionella insatser och stort civilkurage i kampen för mänskliga rättigheter. Edelstampriset är uppkallat efter den svenske diplomaten och ambassadören Harald Edelstam. Han utmärkte sig som diplomat genom sin kompetens, sitt mod och sitt civilkurage i kampen och försvaret av de mänskliga rättigheterna. Edelstam var en tidig förespråkare och symbol för vad som idag kallas "R2P - Responsibility to Protect", en diplomati engagerad i försvaret av de mänskliga rättigheterna och hans minnesvärda handlingar bidrog till att rädda fler än tusen liv. Harald Edelstam är mest känd för att ha räddat livet på ett stort antal människor under och efter Augusto Pinochets militärkupp i Chile 1973. Edelstam är även känd för att under andra världskrigets senare del ha räddat livet på ett hundratal norska motståndsmän och judar i det naziockuperade Norge. De som får Edelstampriset kan vara enskilda personer eller personer som representerar en regering eller en nationell eller internationell organisation, som i handling har agerat i Harald Edelstams anda i ett land/länder där brott mot mänskliga rättigheter har begåtts, enligt folkrätten, av en regim eller annan stark maktutövare. De ska ha visat stor förmåga att snabbt analysera en komplex situation och hitta vägar, även på ett okonventionellt och kreativt sätt, för att i praktisk handling försvara mänskliga rättigheter och ska i en sådan svår eller tumultartad situation ha handlat på ett sätt som haft avgörande betydelse för många utsatta människor eller direkt räddat människors liv. Civilkurage är en central egenskap urvalet av en vinnande kandidat.

Juryn

Caroline Edelstam, barnbarn till Harald Edelstam och medgrundare av Edelstampriset är ordförande i den internationella prisjuryn. Asien representeras av domare Shirin Ebadi, som tilldelades Nobels Fredspris år 2003 för hennes insatser för demokrati och mänskliga rättigheter, Fatou Bensouda, tidigare chefsåklagare vid internationella brottmålsdomstolen i Haag (ICC), representerar Afrika. Philp Alston, FN:s tidigare specialrapportör för extrem fattigdom och mänskliga rättigheter representerar Oceanien och ambassadör Eileen Donahoe, Executive Director för Global Digital Policy Incubator på Stanforduniversitetets center för

demokrati, utveckling och rättssäkerhet, samt USA:s tidigare ambassadör till FN:s råd för mänskliga rättigheter, representerar Nordamerika. Patricia Linares Pietro, tidigare domare i Columbias särskilda rättsmekanism för fred (JEP) representerar Latinamerika och Europa representeras av Baltasar Garzón, som arbetade för Spaniens centrala brottmålsdomstol och som konsekvent kämpar för de mänskliga rättigheterna. Baltasar Garzón är mest känd för att han försökte få den chilenske diktatorn, general Pinochet dömd i domstol, för de påstådda dödsfallen och tortyr av spanska medborgare.

För mer information, vänligen kontakta:

Caroline Edelstam, ordförande för Stiftelsen Harald Edelstam Tel: +46 (0)706 98 72 23,
mejl: caroline.edelstam@edelstam.org Hemsida: www.edelstamprize.org / www.edelstam.org